

Михайліченко М. О.,
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Правопорушенням у сфері оподаткування згідно з чинним законодавством називають протиправні дії, які призводять до не виконання суб'єктами податкових обов'язків.

Відповідальність за порушення Податкового законодавства буває:

- адміністративна відповідальність, підставою якої є вчинення адміністративного правопорушення;

- фінансова відповідальність. Законодавче закріплення можливості застосування штрафних санкцій до юридичних осіб за порушення податкового законодавства зумовлює необхідність розгляду питання щодо правової природи цих санкцій;

- кримінальна відповідальність, підставою якої відповідно до ч. 1 ст. 2 Кримінального кодексу України є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину.

У Конституції України (п. 22 частина перша ст. 92) встановлено, що виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них [1].

Фінансова відповідальність є формою реалізації державно-владного примусу, що виникає у разі порушення приписів фінансово-правових норм і полягає у застосуванні спеціально уповноваженими державними органами до правопорушника передбачених законом санкцій. Визнаючи фінансову відповідальність самостійним видом юридичної відповідальності, фахівці вказують на головну її особливість, яка полягає в тому, що крім штрафних санкцій вона передбачає і правовідновлювальні санкції, які стимулюють виконання фізичними та юридичними особами обов'язків, передбачених фінансовим (податковим) законодавством, а також забезпечують компенсацію шкоди, завданої державі в результаті їх протиправної поведінки [2].

З 23.05.2020 р. збільшено штрафи за порушення, передбачені ст. 117, 120 ПКУ. Так, за неподання або несвоєчасне подання податкової звітності суму штрафної санкцій збільшено зі 170 грн до 340 гривень. Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень за кожне таке неподання або несвоєчасне подання [3].

Стаття 212 КК передбачає кримінальну відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів [2]. Частина 1 статті 212 КК України передбачає кримінальну відповідальність за умисне ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), що входять в систему оподаткування, введених у встановленому законом порядку, вчинене

службовою особою підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності або особою, що займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи чи будь-якою іншою особою, яка зобов'язана їх сплачувати, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у значних розмірах (під значним розміром коштів слід розуміти суми податків, зборів і інших обов'язкових платежів, які в тисячу і більше разів перевищують установлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян).

Отже, у результаті порушення податкового законодавства платник податків може бути притягненим до адміністративної, фінансової або кримінальної відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Відповідальність за порушення податкового законодавства: адміністративна, фінансова та кримінальна. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/accountant/16314/> (дата звернення 06.10.2020).
2. Стаття 2 Кримінального кодексу України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 06.10.2020).
3. Відповідальність платників податків по-новому. URL: https://biz.ligazakon.net/ua/news/196980_vdpovdalnst-platnikv-podatkv-po-novomu-rozuyasnyu-dps (дата звернення 06.10.2020).
4. Особливості притягнення особи до кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів. URL: [https://protocol.ua/ua/osoblivosti_prityagnennya_osobi_do_kriminalnoi_vidpovidalnosti_z_a_uhilennya_vid_splati_podatkiv_zboriv_\(obov_yazkovih_plategив\)/](https://protocol.ua/ua/osoblivosti_prityagnennya_osobi_do_kriminalnoi_vidpovidalnosti_z_a_uhilennya_vid_splati_podatkiv_zboriv_(obov_yazkovih_plategив)/) (дата звернення 06.10.2020).
5. Що може загрожувати за несплату податків. URL: <https://nv.ua/ukr/biz/experts/shcho-mozhe-zagrozhuvaty-za-nesplatu-podatktiv-2457072.html> (дата звернення 06.10.2020).
6. Полторак А. С. Тіньова економіка як внутрішня загроза фінансовій безпеці України. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2019. № 3(9). С. 104-111. DOI: 10.5281/zenodo.3805257
7. Sirenko N., Poltorak A., Melnyk O., Lutsenko A., Borysenko L. Innovative approaches for the evaluation and forecasting of debt levels of the security in Ukraine. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. Vol. 3(34). pp. 207-218.

Науковий керівник: **Полторак А. С.**, д-р екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна